

Asia: VM003:00/2017 VM/155/03.01.00/2018

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi digitaalisten palvelujen tarjoamisesta sekä sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 5 §, 6 § ja 7 §:n 1 momentin kumoamisesta

1. Yleiset kommentit lakiehdotuksesta

Pyydettyä lausuntona luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi digitaalisten palvelujen tarjoamisesta sekä sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 5 §, 6 § ja 7 §:n 1 momentin kumoamisesta hovioikeus esittää seuraavan.

Turun hovioikeus pitää tärkeänä, että saavutettavuussäätely toteutetaan siten, että asiakkaat kykenevät olemaan sähköisesti yhteydessä hovioikeuteen. Tässä yhteydessä tulee samalla otettavaksi keskeisesti huomioon tiettyjen erityisryhmien tarpeet, jotta sähköinen asiointi voidaan taata kaikille kansalaisille yhdenvertaisesti.

Kumottavaksi ehdotetut sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain säännökset ovat rinnakkaisia ehdotettavan uuden lain kanssa. Turun hovioikeus ei näe estettä säännösten kumoamiselle.

2. Kommentit lakiehdotuksen pykäliin ja yksityiskohtaisiin perusteluihin

1 luku: Yleiset säännökset

Viranomaisen velvollisuus seurata alan hyviä käytäntöjä ja standardointia sekä digitalisaation kehitystä koskee myös Turun hovioikeutta. Tältä osin tulisi kuitenkin yleisissä tuomioistuimissa olla yhtenäinen käytäntö koko maassa, mikäli merkittäviä uudistuksia digitaalisten palvelujen osalta toteutetaan. Tällä tarkoitetaan erityisesti aikaa sen jälkeen, kun AIPA-hanketoimiston tehtävänanto on päättynyt. Jo tässä vaiheessa kiinnitetään huomiota siihen, että perustettavan tuomioistuinviraston tulee huolehtia yhtenäisestä käytännöstä kaikissa yleisissä tuomioistuimissa.

Yleisissä tuomioistuimissa oikeusministeriön asettaman AIPA-hanketoimiston tehtävänä on tulevaisuudessa vastata siitä, että käyttöliittymän (asiakasportaali) tekninen toteutus on kansalaisten kannalta helppokäyttöinen, toimiva ja saavutettavuusvaatimukset täyttävä.

2 luku: Viranomaisten digitaalisten palvelujen järjestäminen yleisölle

Turun hovioikeus korostaa verkkosivujen ylläpitoa ajantasaisesti. Turun hovioikeuden verkkosivuilla ei ole yhteystietoa, josta on mahdollisuus saada neuvoa digitaalisen palvelun käyttämiseksi. Tähän tarkoitukseen soveltunee Turun hovioikeuden osalta Kansalaisneuvonnan yhteystiedot.

Kansalaisten on jo tällä hetkellä mahdollista asioida ja olla yhteydessä Turun hovioikeuteen sähköpostitse. Asiakirjojen toimittaminen hovioikeudelle sähköisessä muodossa on mahdollista ja hovioikeus myös toimittaa asiakkailleen lähtökohtaisesti kaikki asiakirjat sähköisessä muodossa. Hovioikeus käyttää suojattua yhteyttä lähettäessään tuomiokappaleet sähköpostitse.

Turun hovioikeus toteaa samalla, että sen alueen kärjäoikeuksista on jo tällä hetkellä mahdollista toimittaa oikeudenkäyntiaineisto hovioikeudelle sähköisessä muodossa yhteisen verkkopalvelimen kautta.

Käyttäjän tunnistaminen on jo käytössä Turun hovioikeudessa. Sen sijaan vahva tunnistautuminen hovioikeudessa tulee ajankohtaiseksi viimeistään AIPA-hankkeen toteuttamisen yhteydessä.

3 luku: Digitaalisten palvelujen saavutettavuus

Ks. kommentit lukuun 1.

4 luku: Saavutettavuusvaatimusten valvonta ja oikeussuoja

-

5 luku: Erinäiset säännökset

-

3. Kommentit vaikutusten arviointiin

Turun hovioikeus korostaa, että digitaalisten palvelujen, kuten verkkosivujen, saavutettavuuden toteuttaminen tulee vaatimaan resursseja. Saavutettavuuden toteuttaminen pitää sisällään palvelujen mahdolliset muutostyöt, testaamisen sekä ylläpidon. Palvelujen toteuttajan ja ylläpitäjän on oltava ammattitaitoinen ja koulutettu. Lakiehdotuksen taloudellisia vaikutuksia ei tule aliarvioida.

4. Muut kommentit

-

Nygård Kenneth
Turun hovioikeus